

Provinciale Staten van Overijssel

Deventer, 15 januari 2020

Kenmerk: 202001/02

Betreft: Follow-up onderzoek 'Grip op groot onderhoud' (2016)

Geachte leden van Provinciale Staten,

In 2016 onderzochten wij de borging van de kwaliteit van het [groot onderhoud](#) van wegen en kunstwerken in Overijssel. Daarbij keken we ook naar de mate waarin de kwaliteit van het groot onderhoud richting toekomst was veilig gesteld. De kosten voor beheer, onderhoud en vervanging zouden in de toekomst namelijk beduidend hoger uitpakken dan op dat moment het geval was. De uitkomsten van ons onderzoek in 2016 waren overwegend positief. Op twee punten waren we kritischer. Ten eerste was de informatie over de kwaliteit van wegen en kunstwerken een aandachtspunt. Ten tweede concludeerden we dat PS en GS zicht hadden op de naar verwachting stijgende kosten in de toekomst, maar dat de dekking daarvoor nog niet geregeld was. Dit is een cruciaal aspect in de voorbereiding op de toekomst. Naar aanleiding van deze conclusies deden we drie aanbevelingen:

1. Verzoek GS het zicht op de kwaliteit van wegen en kunstwerken te verbeteren en daarmee de betrouwbaarheid van de gegevens over de gerealiseerde kwaliteit van wegen en kunstwerken in het jaarverslag te vergroten.
2. A. Hanteer een langjarig gemiddelde als dotatie aan de voorziening door te kiezen voor een beheerplan met een langere looptijd, bijvoorbeeld 8 jaar.
B. Begin hier op korte termijn mee en wacht niet tot het einde van de looptijd van het huidige beheerplan.
3. Verzoek GS een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen.

De afgelopen periode bekeken we wat er met de door PS bekrachtigde aanbevelingen is gedaan: een zogenoemd follow-up onderzoek. We hebben dus niet opnieuw de borging van de kwaliteit van het groot onderhoud onderzocht, maar ons beperkt tot de opvolging van de aanbevelingen. Onze bevindingen zijn opgenomen in de [nota van bevindingen](#) die op onze website te vinden is. We constateren dat het onderzoek uit 2016 effect heeft gehad en de aanbevelingen hebben doorgewerkt. In deze brief vatten we onze bevindingen kort samen.

Aandacht voor kwaliteit, maar rapportage nog niet verbeterd

GS zijn aan de slag gegaan met de aanbeveling om het zicht op de kwaliteit van wegen en kunstwerken te vergroten, maar tot een verbeterde navolgbaarheid van de totstandkoming van de kwaliteitsgegevens heeft dit nog niet geleid. GS hebben ingezet op een nieuwe wijze van

rapporteren, door aan te sluiten bij de landelijke ontwikkeling van een Bestuurlijke kwaliteitsindex infrastructuur (BKXi). De aandacht voor de BKXi is in Overijssel gedurende de tijd verslapt en de BKXi wordt nog niet gebruikt. Ambtelijk is aangegeven dat de bruikbaarheid van de methodiek nog wordt onderzocht. De rapportage in de P&C-cyclus heeft tot en met 2019 op dezelfde door ons als niet navolgbaar geclassificeerde wijze plaatsgevonden als tijdens ons onderzoek in 2016. Vanaf 2020 ontbreekt de rapportage over kwaliteit van wegen en kunstwerken net als andere indicatoren in de begroting. In het kader van de betekenisvolle P&C-cyclus is de begroting 2020 namelijk anders ingericht dan eerdere jaren. In het onderdeel 'Overijssel in cijfers' zijn wel kengetallen opgenomen voor de kerntaak mobiliteit, maar cijfers over de kwaliteit van wegen en kunstwerken staan daar niet. GS informeerden PS in 2017 in eerste instantie dat is ingezet op het ontwikkelen van de nieuwe rapportagemethodiek (de BKXi) maar PS zijn daarna niet op de hoogte gehouden van de stand van zaken.

Financiering voor toekomstige investeringen geborgd

Wegen en kunstwerken hebben een bepaalde levensduur. Omdat veel wegen en kunstwerken in dezelfde periode zijn aangelegd, ontstaat in de nabije toekomst een piek in de kosten. Om deze piek in het beheer, onderhoud en vervanging in de toekomst op te vangen, was de aanbeveling om een langjarig gemiddelde te hanteren als inbreng voor de spaarpot (voorziening). Met langjarig bedoelden we een periode die langer is dan de vierjarige looptijd van de nota infrastructurele kapitaalgoederen destijds. Zo wordt alvast gespaard voor de pieken die er naar verwachting na de looptijd van het huidige beheerplan aan komen.

Voor groot onderhoud had de provincie in 2016 reeds een voorziening ingesteld en is het budget in lijn met onze aanbeveling gebaseerd op een langjarige berekening (acht jaar). Financiering voor toekomstige vervangingen was in 2016 nog niet geregeld. De provincie heeft voor de vervangingsinvesteringen een reserve ingesteld waarmee financiering voor toekomstige vervangingen geborgd werd. Destijds bevalen we een voorziening aan omdat deze meer zekerheid biedt voor langjarige onderhoudsverplichtingen. GS hebben gekozen voor een reserve als gevolg van een wetswijziging. PS zijn hier in algemene zin en op technische wijze over geïnformeerd. Dat voor vervangingsinvesteringen om die reden gekozen is voor een reserve en daarmee van onze aanbeveling is afgeweken, is niet meer expliciet aan PS gecommuniceerd.

Met vriendelijke groet,
Rekenkamer Oost-Nederland

Michael Mekel
Voorzitter

Suzan Mathijssen
Secretaris-directeur